

Suzi Bricelj (*1971)

Všetko úplne jasné

Keď si čítate s deťmi, tak je to úplne najlepšie vtedy, keď pred tým, než povieť prvú vetu, pozriete na obrázok a je vám jasné, aký to bude príbeh. Netreba vedieť o čom. Stačí cítiť, či sa na ňom budete smiať, alebo či vás dojme (možno až po slzičky), alebo či sa budete báť tak veľmi, že sa k sebe musíte poriadne tuho pritísnuť. A to – ten input – urobí ilustrácia.

Suzi Bricelj to vie: vie, že deti vnímajú príbehy citlivejšie než dospelí. Že vidia (ako to už raz napísal ilustrátor Behzad Gharibpour) „presne a ďaleko“. Potrebujú im rozumieť, vyznať sa v nich.

Preto maľuje jednoducho (často popisným spôsobom s výraznou, pevnou kontúrou, jasnými farbami), tak, akoby čakala na ten prvý pohľad malého čitateľa, keď si otvorí knižku, akoby mu chcela dať tú istotu, že to, čo vidí, nájde aj v slovách. Nie je ale prvoplánovo jednoduchá. Technika, akou príbeh zjednodušuje, je zámerná, ide až na podstatu tvaru, až na hranu naivnej maľby. Preto jej maľby balansujú, vibrujú medzi tým, keď sú ešte svojbytnou výtvarnou kreáciou a keď sa už stávajú opisom, potlačou knihy, ktoré ju majú iba urobiť krajšou. Občas sa k tej hranici priblíži, koketuje s ňou, ale nikdy ju neprekročí. A v tom napätí je sila obrázkov k príbehom Suzi Bricelj.

Je v tom, ako narába s farbami a tvarmi, ako sa chytá linky, ako plní plochy. Štetcom pritom nerobí nič iné, než rozprávač hlasom: kráča po riadkoch. Tam, kde pri čítaní dospelí menia hlasy (chvíľu hovoria vysokým, piskľavým, a potom zasa hlbokým, bručivým), aby deťom neklesla pozornosť, aby od knižky neušli inam, aby sa nerozptýlili, tam ona zasadí obrázok, detailom prinúti pozeráť sa.

Každý detail stojí za pohľad pod lupou: technika akrylu, ktorú najčastejšie používa, je jednoduchá len zdanlivo. Núti premýšľať, ako naplniť plochu, aby obrázok nebol ťažký, aby v ňom vznikol priestor pre vlastnú fantáziu čitateľa, aby ho nestiahol plnosťou do pasivity.

Farbou do ilustrácie vnáša radosť. Necháva ju vyznieť v najvyšších, jasných tónoch, bez tlmenia, v jej obrázkoch je jednoducho všetko jasné.

*SUZI BRICELJ (1971) študovala v r. 1998 – 2002 v Slovinsku (na Akadémii výtvarných umení a dizajnu v Ljubljane), vo Francúzsku (École nationale supérieure des Arts Décoratifs a École supérieure des Arts graphiques v Paríži) aj na Slovensku (na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, v ateliéri Ľubomíra Longauera). Vystavovala na mnohých samostatných a skupinových výstavách doma aj v zahraničí, okrem Slovinska napr. v Rakúsku, Taliansku, Austrálii, Francúzsku, USA či v Chorvátsku. V súčasnosti pôsobí aj ako vysokoškolská pedagogička. Ilustrovala viac než 50 kníh a učebníc, napríklad knihu *Kako raste laž od Heleny Kraljič* (2013) a *Krokodil Tonu Pavčeka* (2012), knihu rozprávok *Svetlany Makarovič Kokokoška Emilija* (2009), ale aj *Novely Draga Jančara* (2009), príbehy *Eduarda Petišku Grécke mýty* (2008), či rozprávky pre najmenšie detí *Malá nočná torta Toon Tellegena*. Úzko spolupracuje s časopisom *Cicban*, za svoje ilustrácie získala rad slovinských aj zahraničných ocenení, napr. ocenenie *White Ravens* (2008, 2011) či cenu *Levstik* (2005).*